

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/228/2018
Identifikačné číslo spisu: 1207211546
Dátum vydania rozhodnutia: 26.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Franciscy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1207211546.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosť Bratislava - Rača, so sídlom v Bratislave, Alstrova č. 121, IČO: 30 843 154, zastúpenej MAPLE & FISH s. r. o., so sídlom v Bratislave, Dunajská č. 15/A, IČO: 36 718 432, proti žalovanému Hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislava, so sídlom v Bratislave, Primaciálne námestie č. 1, IČO: 00 603 481, o vydanie nehnuteľností, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 9 C 80/2007, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. júna 2018 sp. zn. 2 Co 142/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa v konaní domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť vydať jej a navrátiť vlastníctvo nehnuteľností v katastrálnom území O., ktoré boli zamerané v geometrickom pláne č. XXXX/XX z 10. decembra 2011 vyhotovenom T. G. Z. a autorizačne overenom toho istého dňa N. N. V., autorizovaným geodetom a kartografom pod č. XXXX/XXXX (ďalej len „geometrický plán“) ako 1/ parcela registra „C“ č. XXXX/XXX - trvalý trávnatý porast vo výmere 1306 m², vytvorená v zmysle geometrického plánu z parcel registra „C“ č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoría vo výmere 7478 m², č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoría vo výmere 17 517 m², č. XXXX/X - ostatné plochy vo výmere 31 383 m² (ďalej len „parcela č. 4357/155“), 2/ parcela registra „C“ č. XXXX/XXX - trvalý trávnatý porast vo výmere 5954 m², vytvorená v zmysle geometrického plánu z parcel č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoría vo výmere 7478 m², č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoría vo výmere 17 517 m² (ďalej len „parcela č. XXXX/XXX“), 3/ parcela registra „C“ č. XXXX/XXX - trvalý trávnatý porast vo výmere 15 188 m², vytvorená v zmysle geometrického plánu z parcel č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoría vo výmere 17 517 m², č. 6172/15 - ostatné plochy vo výmere 20 157 m² (ďalej len „parcela č. XXXX/XXX“). Opodstatnenosť žaloby vyvodzovala z toho, že je oprávnenou osobou v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 161/2005 Z. z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam (ďalej len

„zákon č. 161/2005 Z. z.“) a pôvodnou vlastníčkou nehnuteľností v katastrálnom území G. (dnes O.) zapísaných v pozemkovoknižných vložkách č. 238 a č. 11 (ďalej len „sporné nehnuteľnosti“), ktoré prešli do vlastníctva štátu spôsobom uvedeným v § 3 ods. 1 písm. c/ zákona č. 161/2005 Z. z. Keď 27. apríla 2006 vyzvala žalovaného na ich vydanie, nevyhovel jej, i keď splnila všetky zákonom stanovené podmienky. Podľa nej je pre posúdenie spôsobilosti predmetu vydania v zmysle tohto zákona rozhodujúci reálny stav nehnuteľnosti bez ohľadu na údaje katastra nehnuteľností. Zdôrazňovala, že sporné nehnuteľnosti boli v minulosti vedené ako poľnohospodárska pôda (roľa) a žalobou sa domáha vydania iba tej geometrickým plánom zameranej časti, ktorá nie je zastavaná a v geometrickom pláne je označená ako trvalý trávnatý porast. Zastávala názor, že zákon č. 161/2005 Z. z. nepodmieňuje vydanie nehnuteľností ich reálnym využívaním na poľnohospodársku výrobu. Súdu predložila aj fotodokumentáciu susedného pozemku, ktorý je taktiež vo vlastníctve žalovaného a pasú sa na ňom ovce. Podľa presvedčenia žalobkyne to preukazuje, že uvedená oblasť sa môže využívať aj na chov hospodárskych zvierat, prípadne na výsadbu a pestovanie rôznych plodín, stromov a kvetín. Pozemky, vydania ktorých sa domáha, sú podľa nej jednoznačne poľnohospodárskou pôdou, preto nič nebráni tomu, aby súd podanej žalobe vyhovel.

2. Žalovaný spochybňoval nárok žalobkyne a navrhol žalobu zamietnuť. Poukazoval na to, že geometrickým plánom zamerané parcely č. XXXX/XXX, XXXX/XXX a č. XXXX/XXX (ďalej aj len „sporné parcely“), ktoré sú v súčasnosti vedené ako jeho vlastníctvo, nie sú v katastri evidované ako poľnohospodárska pôda. Geometrický plán na ich druhovom určení nemohol nič zmeniť, lebo ide len o technický podklad na určenie predmetu sporu, ktorý nemôže zmeniť druh pozemku z nepoľnohospodárskej pôdy na poľnohospodársku pôdu. Podľa § 2 písm. b/ zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 220/2004 Z. z.“) sa poľnohospodárskou pôdou rozumie produkčne potenciálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávnaté porasty. Parcely č. XXXX/X, č. XXXX/X, č. XXXX/X, č. XXXX/XX, z ktorých boli v zmysle geometrického plánu odčlenené sporné parcely, sú v katastri nehnuteľností evidované ako ostatné plochy a zastavané plochy a nádvorcia, a teda z hľadiska druhového nespĺňajú zákonné podmienky na ich vydanie. Parcela č. XXXX/XXX predstavuje upravenú plochu verejnej zelene so stromami; sčasti je neupravená. Parcela č. XXXX/XXX sa nachádza za oplotením športovorekreačného zariadenia Z. L. a susedí s parcelou č. XXXX/X, na ktorej je volejbalové ihrisko. Na parcele č. XXXX/X je postavená športová nafukovacia hala. Parcela č. XXXX/XXX bola v minulosti zastavaná drevenými chatkami, je neupravená a obohnaná starým zdevastovaným oplotením. Parcely č. XXXX/XXX, č. XXXX/XXX boli a naďalej sú sčasti využívané ako súčasť športového areálu Z. L.. K takýmto pozemkom sa v zmysle zákona č. 161/2005 Z. z. vlastníctvo nenavracia.

3. Rozsudkom z 11. januára 2016 č. k. 9 C 80/2007-326 Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“) žalobu zamietol; žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

3.1. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalobkyňa je oprávnenou osobou v zmysle ustanovení zákona č. 161/2005 Z. z. a v danom spore je aktívne vecne legitimovaná. Výzvami z 21. apríla 2006 vyzvala žalovaného na navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré boli vo výzve riadne špecifikované údajmi pozemkovej knihy. Výsledky vykonaného dokazovania preukázali, že sporné nehnuteľnosti prešli do vlastníctva štátu odňatím bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy, resp. podľa zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme (trvalej úprave vlastníctva k poľnohospodárskej a lesnej pôde), teda spôsobom uvedeným v § 3 ods. 1 písm. c/ zákona č. 161/2005 Z. z. V zmysle výpisu z listu vlastníctva č. 1 pre katastrálne územie O. sú sporné nehnuteľnosti vedené ako vlastníctvo žalovaného, ktorý je v danom spore pasívne vecne legitimovaný.

3.2. Dokazovaním bolo preukázané aj to, že parcely č. XXXX/X a č. XXXX/X sú v katastri nehnuteľností vedené ako zastavané plochy a nádvorcia s kódom spôsobu využitia 13600 (pozemok, na ktorom je postavená budova bez súpisného čísla). Parcely č. XXXX/X a č. XXXX/XX sú v katastri nehnuteľností vedené ako ostatné plochy s kódom spôsobu využitia 14500 (pozemky, ktoré slúžia pre športové a rekreačné účely - športové ihriská, golfové ihriská, štadióny, kúpaliská, bazény a iné). Z

vyjadrenia Magistrátu Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy z 20. apríla 2015 súd prvej inštancie zistil, že územný plán Bratislavy na rok 2007 stanovuje pre dané územie funkčné využitie „šport, telovýchova a voľný čas“; majú na ňom byť zriadené komunikácie, športové a telovýchovné areály tvorené športovými zariadeniami, ihriskami a špecifickými zariadeniami športu slúžiacimi na organizovanú telovýchovu, výkonnostný šport, amatérsky šport a voľnočasové aktivity. Súčasťou tohto územia má byť dopravné a technické vybavenie a plochy líniovej a plošnej zelene. Parcely č. XXXX/X a č. XXXX/X boli zverené či už do správy alebo do nájmu Správe telovýchovných a rekreačných zariadení Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, mestskej príspevkovej organizácii (ďalej len „STARZ“), ktorá prevádzkuje športové zariadenia. Ohliadkou sporných nehnuteľností a tiež svedeckými výpoveďami zamestnankýň STARZ-u (Z. Č. a W. U.) súd prvej inštancie zistil, že parcela č. XXXX/XXX je obohnaná z troch strán plotom, nachádzajú sa na nej stromy a tráva a tvorí priľahlú plochu k ihrisku. Parcely č. XXXX/XXX a č. XXXX/XXX boli rozdelené valom, na ktorom sa nachádza náletová zeleň a kríky. Časť pozemkov bola prenajatá spoločnosti PROSPORTAM, s. r. o., zvyšná časť slúži na parkovanie motorových vozidiel návštevníkov kúpaliska Z. L., prípadne predstavuje vedľajšiu trávnatú plochu k tenisovým kurtom. Celý areál spolu s kurtmi a halou je celoročne využívaný na športové účely.

3.3. V ďalšom súd prvej inštancie konštatoval, že jedinou otázkou, ktorá zostala medzi stranami sporná a od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie súdu, bolo, či sporné parcely tvoria s prihliadnutím na ich charakteristiku, spôsob užívania a ostatné identifikačné znaky, také nehnuteľnosti, ktoré majú a môžu byť vydané v zmysle zákona č. 161/2005 Z. z. Poukázal na to, že tento zákon sám nepodáva definíciu pojmu „poľnohospodárska pôda“ a odkazuje na zákon č. 220/2004 Z. z., ktorý pod týmto pojmom rozumie produkčne potenciálnu pôdu evidovanú v katastri nehnuteľností ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty. Zákon teda vydanie nehnuteľnosti podmieňuje tým, že v katastri nehnuteľností je vedená ako poľnohospodárska pôda. Napriek tomu, že sporné pozemky sú v katastri nehnuteľností druhovo vymedzené ako zastavané plochy, nádvoria a ostatné plochy, súd prvej inštancie nezvolil reštriktívny výklad § 2 písm. b/ zákona č. 220/2004 Z. z., pri ktorom by bral do úvahy iba údaje katastra nehnuteľností, ale (zohľadňujúc zámer zákonodarcu aspoň čiastočne odstrániť majetkové krivdy, ku ktorým došlo v minulosti) zvolil extenzívny výklad ustanovení týchto zákonov a pristúpil k posúdeniu, či sporné parcely slúžia poľnohospodárskej výrobe, prípadne sú s ňou spojené alebo sú pre jej výkon nevyhnutné. Nestotožnil sa ale s názorom žalobkyne, že určujúci je stav v čase odňatia vlastníctva sporných nehnuteľností a ich prechodu do vlastníctva štátu. Za rozhodujúci označil súčasný stav. Podľa jeho názoru bolo preto povinnosťou žalobkyne preukázať, že sporné parcely majú v súčasnosti charakter poľnohospodárskej pôdy. Na podklade výsledkov vykonaného dokazovania konštatoval, že sporné parcely sú síce vytvorené z nehnuteľností, ktoré boli v minulosti poľnohospodárske, v súčasnosti ale už takými nie sú. V čase prebiehajúceho sporu sú sčasti súčasťou športového areálu, ktorý slúži na verejnoprospešné účely (organizovanie kultúrnych a športových podujatí). Aj vzhľadom na ich včlenenie a geografickú polohu nemožno na nich vykonávať žiadnu poľnohospodársku výrobu. Sporné parcely v súčasnosti poľnohospodárskej výrobe neslúžia, nie sú na jej realizáciu nevyhnutné a ani nepredstavujú poľnohospodársky produktívnu pôdu. Nejde preto o spôsobilý predmet vydania v zmysle ustanovení zákona č. 161/2005 Z. z. Pokiaľ žalobkyňa tvrdila, že v geometrickom pláne sú sporné parcely označené druhovo ako trvalé trávnaté porasty, súd prvej inštancie sa priklonil k argumentácii žalovaného, podľa ktorej geometrickým plánom nemožno meniť účel využitia pozemkov tak, aby to bolo záväzné pre štátne orgány alebo súdy. Nadväzne na tieto dôvody uzavrel, že vydanie a navrátenie vlastníctva sporných parciel by bolo v rozpore so znením zákona, jeho účelom a nezodpovedalo by skutočnej možnosti ich reálneho poľnohospodárskeho využívania.

4. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 20. júna 2018 sp. zn. 2 Co 142/2016 napadnutý rozsudok potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ako vecne správny, pričom sa stotožnil s jeho odôvodnením. Konštatoval, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, dospel k úplným a správnym skutkovým zisteniam, ktoré náležite právne posúdil. Aj podľa odvolacieho súdu bolo v odvolacom konaní medzi stranami sporné (len) to, či sporné parcely sú poľnohospodárskou pôdou.

4.1. Odôvodňujúc svoje rozhodnutie odvolací súd poukázal na to, že sporné parcely nie sú v katastri

nehnutelností označené ako poľnohospodárska pôda (orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady, trvalé trávnaté porasty) a výsledky vykonaného dokazovania preukázali, že v súčasnosti neslúžia poľnohospodárskej výrobe, nie sú s poľnohospodárskou výrobou spojené, nie sú pre jej výkon nevyhnutné a ani nie sú spôsobilé na poľnohospodársku výrobu bez toho, aby došlo k zásahu do ich terajšieho reálneho využitia. Pripomenul, že zákonodarca aj v iných („reštitučných“) právnych predpisoch zameraných na nápravu krívd z minulosti zohľadnil, že medzi naprávanými prejavmi nespravodlivosti bývalého štátneho režimu a momentom zamýšľanej nápravy uplynuli neraz celé desaťročia, počas ktorých došlo k zmenám pôvodného stavu. Na takéto zmeny zákonodarca prihliada a, zohľadňujúc možnosť existencie týchto zmien, určuje limity a hranice nápravy majetkových a iných krívd. V danom prípade sporné nehnuteľnosti, pôvodne síce poľnohospodársky využívané, boli postupom času fakticky začlenené do urbanizovaných častí Bratislavy a podstatne sa zmenil spôsob ich využitia. K poľnohospodárskej činnosti na nich nedochádza a vzhľadom na charakter daného územia ani nie je možné vysloviť rozumne odôvodniteľný predpoklad, že sa tak v budúcnosti stane. Pokiaľ žalobkyňa argumentovala tým, že na sporných parcelách je potenciálne možný chov hospodárskych zvierat, pestovanie rôznych plodín, stromov, kvetov, kríkov, odvolací súd konštatoval, že takáto možnosť ešte sama o sebe neznamena, že ide o poľnohospodársku pôdu, lebo také činnosti sú možné takmer na akýchkoľvek nezastavaných pozemkoch. Žalobkyňou predložený geometrický plán predstavuje len návrh na nové usporiadanie nehnuteľností, pričom bez zápisu do katastra nehnuteľností nie je jeho obsah právne záväzný. V ďalšom odvolací súd zdôraznil, že v zmysle ustanovenia § 2 písm. b/ zákona č. 220/2004 Z. z. sú pre naplnenie pojmu poľnohospodárska pôda určujúce dva znaky, a to že ide o pôdu vedenú v katastri nehnuteľností ako poľnohospodárska pôda a (zároveň) že ide o pôdu z hľadiska poľnohospodárskeho produkčne potenciálu. Produkčný potenciál pôdy závisí okrem iného od indexu produktivity. Žalobkyňa v konaní žiadnym vhodným spôsobom nepreukázala, že index produktivity sporných parciel zodpovedá pojmu poľnohospodárska pôda, neuniesla teda dôkazné bremeno ani ohľadom tejto kumulatívne stanovenej časti pojmu „poľnohospodárska pôda“.

4.2. Podľa názoru odvolacieho súdu výsledky vykonaného dokazovania potvrdzujú správnosť procesnej obrany žalovaného, pričom rozhodujúcimi dôkazmi, na podklade ktorých dospel k tomuto názoru, sú zápisnica z ohliadky na mieste samom a skutočnosť, že územný plán Bratislavy určuje funkčné využitie predmetného územia na šport, telovýchovu a voľný čas a toto územie definuje ako rozvojové, kde sa predpokladá nová výstavba, pozemná komunikácia a cyklistické trasy. Námietky žalobkyne, že územný plán nie je nemenný, resp. že ho niekto v danej lokalite porušuje, označil odvolací súd za irelevantné, lebo nemožno zohľadňovať špekulácie o možných budúcich zmenách územného plánu, ktorý (pokiaľ je platný a účinný) treba rešpektovať.

5. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 420 písm. f/ CSP a tiež § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP.

5.1. Zastávala názor, že pre posúdenie, či sporné parcely možno vydať v zmysle ustanovení zákona č. 161/2005 Z. z., je určujúci skutočný stav, teda nie to, ako sú (druhovo) vedené v katastri nehnuteľností. Na podporu tejto argumentácie poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. MSŽdov 13/2002. Podľa jej presvedčenia súdom riadne preukázala, že sporné parcely boli v minulosti súčasťou poľnohospodárskej pôdy (vedené boli ako roľa) a v súčasnosti sú nezastavané, porastené trávou, náletovou zeleňou, kríkmi, porastami a stromami, takže ide jednoznačne o spôsobilý predmet vydania v zmysle zákona č. 161/2005 Z. z. Opačný záver súdov je nesprávny, arbitrárny, nedostatočne odôvodnený, založený na reštriktívnom prístupe k interpretácii zákona, na nesprávnych a neúplných skutkových zisteniach a tiež na nesprávnom vyhodnotení vykonaných dôkazov. V dôsledku týchto nesprávností sú rozsudky súdov oboch inštancií zmätočné a nepreskúmateľné. Nesprávny je aj záver odvolacieho súdu, že neuniesla dôkazné bremeno a nepreukázala (spôsobmi spomínanými odvolacím súdom v napadnutom rozsudku) možnosť potenciálneho poľnohospodárskeho využitia sporných parciel. I keď oba sudy uznali, že z hľadiska možnosti vydania pozemku v zmysle zákona č. 161/2005 Z. z. nie je rozhodujúcim to, ako je pozemok evidovaný v katastri nehnuteľností, nesprávne posúdili otázku spôsobilosti vydania sporných parciel a nesprávne uzavreli, že musí ísť o pozemok bezprostredne slúžiaci poľnohospodárskej výrobe. Tento záver súdov neobstojí, lebo zákon nevyžaduje, aby vydávaný pozemok skutočne slúžil

poľnohospodárskej výrobe; postačuje, aby „išlo o pozemok, pri ktorom je splnená možnosť potenciálneho produkčného využitia pôdy alebo pozemok zabezpečujúci využívanie poľnohospodárskej pôdy na daný účel“. Súd sa nijakým spôsobom nevyrovnal so zásadnými námietkami žalobkyne, a to, že sporné parcely síce v súčasnosti neslúžia na poľnohospodárske účely, môžu byť ale v budúcnosti potenciálne poľnohospodársky využité. Skutočnosť, že územný plán Bratislavy predpokladá ich využitie na športové, telovýchovné, kultúrno-spoločenské a s nimi súvisiace účely, neznamená, že sporné parcely nepredstavujú spôsobilý predmet vydania v zmysle zákona č. 161/2005 Z. z. Územný plán mesta (ktorý dokonca vypracoval žalovaný tak, aby účelové využitie daného územia zodpovedalo jeho potrebám) je len určitou (nie nemennou) víziou usporiadania a využitia územia, preto nemôže byť dôvodom, pre ktorý nemožno vydať sporné parcely. Rovnako nemôže brániť ich vydaniu ani tá okolnosť, že sporné parcely sú momentálne využívané nepoľnohospodársky (na účely realizované STARZ-om).

5.2. Súd oboch inšancií sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke, „či je možné vydať aj pozemky, ktoré sú evidované ako zastavané plochy a nádvoria, ostatné plochy a vodné plochy, ak je preukázané, že evidovaný stav nezodpovedá reálnemu stavu a ide o pozemky, ktoré nie sú zastavané“. Žalobkyňa v súvislosti s tým uviedla, že „aj v praxi najvyššieho súdu je táto otázka rozhodovaná rozdielne, kedy síce najvyšší súd vo viacerých prípadoch potvrdil vydanie aj tých pozemkov, ktoré sú vedené ako zastavané plochy a nádvoria, ostatné plochy a vodné plochy, ak je preukázané, že evidovaný stav nezodpovedá reálnemu stavu a ide o pozemky, ktoré nie sú zastavané stavbou, ale v inom prípade zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu s odôvodnením, že spôsobilým predmetom vydania sú iba pozemky, ktoré sú ako poľnohospodárska pôda evidované v katastri nehnuteľností (pozri uznesenie najvyššieho súdu č. 7 Cdo 169/2018 zo dňa 14. 6. 2018)“.

5.3. V zmysle dovolania je nesprávny právny záver súdov, podľa ktorého vydaniu sporných parciel v zmysle zákona č. 161/2005 Z. z. bráni ich súčasné využitie. Žalobkyni nemôže byť na ujmu to, že žalovaný „trpí“ ich užívanie na nepoľnohospodárske účely (rekreačné a športové aktivity, užívanie STARZ-om). Napriek záveru odvolacieho súdu zastávala názor, že ide o pozemky spôsobilé na poľnohospodárske využitie (pestovanie kvetov, plodín, chov drobných hospodárskych zvierat a podobne). Navyše, zákon č. 161/2005 Z. z. nestanovuje ako podmienku vydania nehnuteľností ich evidovanie v katastri ako poľnohospodárska pôda, resp. ich potenciálne poľnohospodárske využitie. Dokonca ukladá, že sa majú vydať v stave, v akom sa nachádzajú ku dňu jeho účinnosti. Nevylučuje ani vydanie pozemkov, ktoré sú (len) evidované ako zastavané, reálne však na nich nestojí stavba. Súd oboch inšancií sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a rozhodli vecne nesprávne, vychádzajúc z doslovného znenia § 2 zákona č. 161/2005 Z. z., ktoré v danej „reštitučnej veci“ interpretovali restriktívne. Úmyslom zákonodarcu ale dozaista nebolo zúžiť rozsah nápravy krívd spôsobených cirkvám v minulosti. Na podporu tejto argumentácie poukázala na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 247/2009 a sp. zn. 4 Cdo 238/2013. V ďalšom uviedla, že nesprávne právne závery prijali sudy tiež vo vzťahu ku geometrickému plánu, ktorý je - podľa jej presvedčenia - najpresnejším nástrojom identifikácie súčasného katastrálneho stavu. Geometrickým plánom boli v danom prípade z nehnuteľností vedených ako zastavané pozemky, nádvoria a ostatné plochy odčlenené časti, ktoré by mohli brániť vydaniu, v dôsledku čoho zostali predmetom konania už len tie (sporné parcely), ktoré možno vydať.

5.4. Podľa názoru dovolateľky rozsudky súdov oboch inšancií „záviseli od posúdenia právnej otázky, ktorá nebola riešená dovolacím súdom, a to konkrétne či pre vydanie pozemku podľa Reštitučného zákona je potrebné, aby sa na ňom v čase vydania reálne uskutočňovala poľnohospodárska činnosť“.

5.5. V záverečnej časti dovolania žalobkyňa poukázala na „ústavnoprávne aspekty“ sporu. Podľa jej názoru rozhodnutia súdov oboch inšancií nerešpektovali právo strany sporu na riadne odôvodnenie rozhodnutia, negatívne zasiahli do princípu právnej istoty, práva vlastníť majetok a nekonalí v súlade so zásadou rovnosti procesných strán (na jednej strane zohľadnili tvrdenia žalovaného, na druhej strane sa vôbec nevysporiadali s námietkami žalobkyne, ktorými spochybňovala tvrdenia žalovaného).

5.6. Z uvedených dôvodov žalobkyňa navrhla zrušiť rozhodnutia súdov oboch inšancií a vec vrátiť súdu prvej inšancie na ďalšie konanie.

6. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobkyne je účelový, snažiaci sa odvieť pozornosť od podstaty veci, ktorou je posúdenie, či sporné parcely predstavujú spôsobilý predmet vydania v zmysle zákona č. 161/2005 Z. z. Poznamenal, že dovolanie je

formulované zbytočne rozsiahlo a na viacerých miestach sa v ňom opakovane vyjadruje to isté. Súd oboch inštancií vychádzali zo skutkového stavu, ktorý bol v postačujúcej miere zistený na podklade listinných dôkazov, výpovedí svedkov a ohliadky miesta, takto zistený skutkový stav posúdili v súlade so zákonom a vydané rozhodnutia primerane odôvodnili. Navrhol dovolanie zamietnuť ako nedôvodné.

7. Žalobkyňa v stanovisku k predmetnému vyjadreniu žalovaného zotrvala na podstate a zmysle svojich dovolacích tvrdení.

8. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie rozhodnutia (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

9. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky; podobne, pokiaľ sa v ďalšom texte uvádza v zátvorke „ÚS“, ide o odkaz na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky).

I.

10. Ustanovenie § 420 CSP je zamerané výlučne na najzávažnejšie „procesné“ nesprávnosti (vady zmätočnosti), ku ktorým môže v praxi súdov dôjsť (resp. ku ktorým v ich praxi dochádza) v civilnom sporovom (mimosporovom) konaní.

10.1. Podľa tohto ustanovenia dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.2. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobkyne, že v konaní došlo k ňou tvrdenej vade zmätočnosti.

11. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP dopadá na tie „procesné“ nesprávnosti (chyby konania), ktoré strane znemožňujú realizáciu jej „procesných“ oprávnení a zasahujú do práva na spravodlivý proces.

11.1. Procesným postupom v zmysle § 420 písm. f/ CSP sa v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu (1 Cdo 166/2018, 2 Cdo 19/2019, 3 Cdo 150/2018, 4 Cdo 27/2018, 5 Cdo 21/2018, 7 Cdo 27/2019, 8 Cdo 181/2018), teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie, vykonával dokazovanie, zohľadňoval procesné oprávnenia strán sporu, dbal o ich rovné postavenie a vytváral im procesnú možnosť na realizáciu ich procesných oprávnení v súlade so zákonom). Pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu; je ním len samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 220/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 35/2018, 8 Cdo 56/2017, 1 VCdo 2/2017).

11.2. O nesprávny procesný postup, ktorý je relevantný podľa § 420 písm. f/ CSP, ide v prípade takého

vedenia sporu, pri ktorom konajúci súd nerešpektuje procesné ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich civilné sporové (mimosporové) konanie, v dôsledku ktorého je strane zmarená možnosť jej aktívnej účasti na konaní a prekazená realizácia jej patriacich procesných práv (až) v takej miere (intenzite), že tým dochádza k porušeniu jej práva na spravodlivý proces (viď R 129/1999 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 22/2018, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 112/2018, 7 Cdo 202/2017, 8 Cdo 85/2018).

11.3. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Žalobkyňa v dovolacom konaní namietala, že procesný postup súdov oboch inšancií mal znaky vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP v dôsledku toho, že súdy rozhodli arbitrárne, bez náležitej reakcie na jej námietky a argumentáciu odôvodnenia do tej miery, že ich rozhodnutia sú nepreskúmateľné.

12.1. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) ale zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá prípustnosť dovolania. Na podstate zásady, podľa ktorej nepreskúmateľnosť je procesnou vadou, ktorá je odlišná od vady zmätočnosti, zotrvalo aj stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Treba zdôrazniť, že i keď CSP v súvislosti s úpravou dovolania a dovolacieho konania nepozná pojem „iná vada“ tak, ako ho uvádzali ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, je nepochybné, že k procesným vadám odlišným od vady zmätočnosti (k vadám označovaným predchádzajúcou právnou úpravou ako „iná vada“) môže v praxi všeobecných súdov dochádzať (a dochádza aj v súčasnosti). Toto stanovisko je preto v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považované za naďalej aktuálne (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 92/2018, 4 Cdo 59/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 141/2017, 8 Cdo 49/2017). Ústavný súd Slovenskej republiky považuje toto stanovisko za súladné s právnou úpravou obsiahnutou v CSP (I. ÚS 61/2019).

12.2. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, o ktoré ide napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v rozsudku súdu prvej inšancie. Pri nazeraní na rozsudky súdov oboch inšancií ako jeden organický celok (I. ÚS 259/2018) je dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa žalobkyňa domáhala, čo navrhovali strany, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako tieto úvahy posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu.

12.3. Súdy oboch inšancií nezostali len pri konštatovaní stavu podľa údajov katastra nehnuteľností, ale pristúpili aj k skúmaniu, aké je súčasné využitie sporných parciel. Na podklade výsledkov dokazovania, ktoré bolo vykonané listinnými dôkazmi, svedeckými výpoveďami a tiež ohliadkou miesta, dospeli k záveru, že sporné parcely nie sú vedené ako poľnohospodárska pôda, nie sú v súčasnosti poľnohospodársky využívané a žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno, lebo nepreukázala, že tieto parcely sú potenciálne poľnohospodársky využiteľné.

12.4. Podľa názoru dovolacieho súdu sa súdy v postačujúcej miere vyjadrili k podstatným námietkam žalobkyne, či už sa týkali interpretácie ustanovení zákonov č. 161/2005 Z. z. a č. 220/2004 Z. z., alebo stavu, ktorý treba považovať za určujúci z hľadiska splnenia podmienok na vydanie nehnuteľnosti podľa zákona č. 161/2005 Z. z., prípadne významu územného plánu Bratislavy a možnosti zmeny druhového označenia parciel geometrickým plánom.

12.5. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd uzatvára, že odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie spôsobom zodpovedajúcim zákonu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno

považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

13. Žalobkyňa vytýka súdom oboch inštancií nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie. Namietá nesprávnosť alebo neúplnosť ich skutkových zistení, nevykonanie niektorých dôkazov, nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov, ako aj prijatie nenáležitých skutkových záverov. Najvyšší súd preto pripomína, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval Ústavný súd Slovenskej republiky, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017).

14. Obsahom dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) je tiež námietka žalobkyne týkajúca sa vady konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, ktorú zreteľne vyvodzuje z právnych záverov odvolacieho súdu, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Namietaná je nesprávna (reštriktívna) interpretácia ustanovení zákonov č. 161/2005 Z. z. a č. 220/2004 Z. z., prijatie nesprávnych právnych záverov v situácii, v ktorej - podľa presvedčenia žalobkyne - mali sudy vzhľadom na ňou označované skutkové okolnosti prijať iné (opačné) právne závery. Žalobkyňa teda bezpochyby namietá, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením sa pritom rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu; nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Vzhľadom na túto námietku žalobkyne treba uviesť, že v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu je zastávaný názor, podľa ktorého sa realizácia procesných oprávnení strany neznemožňuje nesprávnym právnym posúdením veci (R 54/2012, R 24/2017 a tiež 1 Cdo 71/2018, 2 Cdo 49/2018, 3 Cdo 37/2018, 4 Cdo 1/2018, 5 Cdo 191/2018, 7 Cdo 79/2018, 8 Cdo 76/2018).

15. Naostatok, k časti dovolania namietajúcej prípustnosť dovolania žalobkyne podľa § 420 písm. f/ CSP dovolací súd pripomína konštatovanie Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnuté v jeho rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014, ktoré sa síce týkalo právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016, je však naďalej aktuálne a plne uplatniteľné aj po tomto dni. V zmysle tohto rozhodnutia prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti. Na tom zotrávajú senáty najvyššieho súdu aj v súčasnosti (1 Cdo 28/2018, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 131/2017, 5 Cdo 151/2017, 7 Cdo 99/2017, 8 Cdo 200/2017). Ústavný súd Slovenskej republiky v bode 39. rozhodnutia zo 6. marca 2019 sp. zn. I ÚS 61/2019 uviedol, že „aj v právnych veciach, na ktoré sa vzťahuje nová procesná úprava účinná od 1. júla 2016 (Civilný sporový poriadok a Civilný mimosporový poriadok), je opodstatnený názor, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP“. Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky tu „nejde totiž o nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces“.

16. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné.

II.

17. Podľa názoru žalobkyne je jej dovolanie prípustné tiež podľa § 421 ods. 1 CSP. V zmysle tohto ustanovenia dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

18. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine) alebo procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Otázka relevantná v zmysle tohto ustanovenia musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia (2 Cdo 2/2018).

19. Aby na základe dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (1 Cdo 169/2018, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 216/2017, 4 Cdo 64/2018, 5 Cdo 46/2018, 6 Cdo 113/2017, 7 Cdo 95/2017 a 8 Cdo 95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania (2 Cdo 101/2018, 3 Cdo 9/2019, 4 Cdo 83/2018, 8 Cdo 92/2018).

20. Žalobkyňa v dovolaní uviedla, že jej dovolanie je prípustné podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a zároveň podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP. Avšak vychádzajúc z obsahu tohto jej mimoriadneho opravného prostriedku (§ 124 ods. 1 CSP) a zvolených formulácií, treba mať za to, že namietala tiež existenciu okolností zakladajúcich prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

21. V § 421 ods. 1 písm. a/ CSP sa uvádza pojem „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“, ktorý má bezpochyby význam aj z hľadiska ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP.

21.1. V zmysle judikátu R 71/2018 patria do tohto pojmu predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletinu Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

21.2. Podľa § 35 CSP o dovolaní rozhoduje najvyšší súd. Vzhľadom na teritoriálnu pôsobnosť CSP možno pod dovolacím súdom v zmysle § 421 ods. 1 CSP rozumieť len najvyšší súd, a nie aj Najvyšší súd Českej republiky (6 Cdo 79/2017). Obdobne dovolacím súdom bezpochyby nie sú krajské sudy Slovenskej republiky, ani Ústavný súd Slovenskej republiky, Ústavný súd Českej republiky, resp. Európsky súd pre ľudské práva. Rozhodnutia týchto súdov teda nespádajú do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (2 Cdo 56/2017, 6 Cdo 79/2017, 3 Cdo 165/2018, 3 Cdo 38/2019, 4 Cdo 7/2018). Dovolací súd preto pri úvahách o procesnej prípustnosti dovolania žalobkyne podľa § 421 ods. 1 CSP neprihliadal na tie ňou označené rozhodnutia, ktoré nemajú vecnú väzbu na toto ustanovenie.

22. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o

situáciu, v ktorej už dovolací súd určitú právnu otázku riešil, rozhodovanie jeho senátov sa na jej riešení ustálilo, odvolací súd sa ale svojím rozhodnutím odklonil od takto „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Vzhľadom na argumentáciu žalobkyne treba uviesť, že v zmysle tohto ustanovenia nie je relevantný odklon niektorého krajského súdu od právnych záverov zaujatých pri riešení určitej otázky inými krajskými súdmi.

23. V zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je relevantnou iba právna otázka, ktorá ešte nebola dovolacím súdom riešená, a preto ani nemohlo dôjsť k ustáleniu jeho rozhodovacej praxe.

24. Aj ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c/ CSP dopadá na situáciu, v ktorej určitá právna otázka už bola dovolacím súdom riešená, ale (na rozdiel od § 421 ods. 1 písm. a/ CSP) nedošlo k ustáleniu rozhodovacej praxe, lebo senáty dovolacieho súdu sa názorovo nezjednotili na riešení tejto otázky, čo sa navonok prejavilo v prijatí rozhodnutí spočívajúcich na odlišných právnych názoroch. S prihliadnutím na dovolaciu argumentáciu žalobkyne je potrebné poukázať na to, že predmetné ustanovenie dopadá len na prípady odlišného rozhodovania senátov dovolacieho súdu navzájom (nie na prípady existujúcich rozdielností riešenia tej istej otázky v rozhodnutiach viacerých krajských súdov).

25. Dovolací súd už v niektorých rozhodnutiach (6 Cdo 185/2016, 6 Cdo 13/2017, 6 Cdo 21/2017, 3 Cdo 21/2017, 3 Cdo 27/2019, 4 Cdo 58/2017) konštatoval, že uplatnenie všetkých dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP v tej istej (identickej) právnej otázke je pojmovovo vylúčené. „Odklon“ odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) totiž predpokladá existenciu ustálenej rozhodovacej praxe pri riešení danej otázky. Logicky je v takom prípade vylúčená možnosť prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP (ktorý predpokladá, že ešte nedošlo k vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu preto, lebo určitá právna otázka ešte nebola dovolacím súdom vôbec riešená) a tiež v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ CSP (ktorý dopadá na situáciu, v ktorej už síce daná právna otázka bola dovolacím súdom riešená, dovolacie senáty ju ale riešia rozdielne, a preto nedošlo k ustáleniu rozhodovacej praxe dovolacieho súdu).

26. Skupinu rozhodnutí uvedených v § 421 ods. 1 CSP „tvoria rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorých prípustnosť je postavená na kritériu zásadnej právnej významnosti napadnutého rozhodnutia voči rozhodnutiam, ktorými sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie... Rozhodnúť o tom, či otázka zásadného právneho významu bola už vyriešená, alebo nie, a na to nadväzujúcu prípustnosť dovolania si bude riešiť dovolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom (§ 432 CSP). Takisto aj otázku prípustnosti dovolania z hľadiska odklonu riešenia právnej otázky zo strany odvolacieho súdu, ako aj v prípadoch rozdielného rozhodovania dovolacieho súdu. Všetky tieto dôvody prípustnosti dovolania do zmeňujúcich a potvrdzujúcich rozhodnutí odvolacieho súdu majú spoločné kvalifikačné pravidlo, a to, že prípustnosť dovolania sa vždy vzťahuje na právne otázky, ktorých vyriešenie viedlo k záverom uvedeným v rozhodnutí odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania potom bude, vzhľadom na viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi § 440 CSP, závisieť od toho, ako dovolateľ vymedzí, že sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, prípadne právnu otázku riešenú odvolacím súdom odôvodní s ohľadom na to, že dosiaľ dovolací súd takúto otázku vo svojej rozhodovacej praxi neriešil, prípadne poukáže na rozdielne rozhodnutia dovolacieho súdu k riešenej právnej otázke.“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. Praha: C. H. Beck, 2016. s. 1347 a 1381).

27. V tejto (všeobecnej) časti odôvodnenia uznesenia dovolacieho súdu treba osobitne zdôrazniť, že otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť riešená odvolacím súdom a odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie (3 Cdo 158/2017). Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia (4 Cdo 229/2017). Ak rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na dvoch alebo viacerých (z hľadiska merita rozhodnutia rovnocenných) dôvodoch, z ktorých každý jeden aj len samostatne bol súdom považovaný za kľúčový [v tom zmysle, že so

zreteľom naň bolo treba žalobu buď zamietnuť alebo (naopak) žalobe vyhovieť], úspech dovolateľa v konaní pred dovolacím súdom podmieňuje splnenie dovolateľa zaťažujúcej procesnej povinnosti preukázať prípustnosť a opodstatnenosť dovolania vo väzbe na každý jeden z týchto dôvodov (7 Cdo 29/2018 a 3 Cdo 158/2017). Inými slovami vyjadrené: otázkou relevantnou v zmysle § 421 ods. 1 CSP je iba právna otázka majúca pre rozhodnutie odvolacieho súdu kľúčový význam, teda ktorá by v prípade, že by ju odvolací súd vyriešil inak (než v dovolaní napadnutom rozhodnutí), nevyhnutne viedla k rozhodnutiu odvolacieho súdu odlišnému od rozhodnutia napadnutého dovolaním.

28. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 248/2018 vyslovil záver, podľa ktorého vo všeobecnosti platí, že ak je niektorý nárok podmienený kumulatívnym splnením viacerých predpokladov, súd žalobe vyhovie iba vtedy, keď sú zároveň dané všetky predpoklady vzniku tohto nároku, inak žalobu zamietne. Pokiaľ súd žalobe uplatňujúcej taký nárok vyhovie, pre úspech dovolania žalovaného stačí, ak v procesne prípustnom dovolaní dôvodne spochybní správnosť riešenia právnej otázky týkajúcej sa čo aj len jedného z viacerých predpokladov. Iná situácia ale nastáva, keď súd žalobu týkajúcu sa takého nároku zamietne. Žalobca vtedy ako dovolateľ dosiahne v dovolacom konaní úspech len ak opodstatnene spochybní správnosť riešenia buď tej jedinej právnej otázky, výlučne na riešení ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, alebo súčasne všetkých tých otázok, na riešení ktorých spočívalo dovolaní napadnuté rozhodnutie.

III.

29. V danom prípade žalobkyňa v dovolaní opakovane uviedla, že sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Toto slovné vyjadrenie spolu s obsahom jej dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) vedie dovolací súd k záveru, že žalobkyňa namieta existenciu okolností, ktoré zakladajú prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

30. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, sa dovolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu (judikátom), ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pritom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Táto činnosť dovolacieho súdu je zameraná na zistenie (prijatie záveru), či nový prípad je s ohľadom na jeho skutkový rámec v relevantných otázkach (okolnostiach) podobný alebo odlišný od skoršieho prípadu (porovnaj 2 Cdo 101/2018, 7 Cdo 134/2018, 3 Cdo 132/2019) a či teda skutočne zo strany odvolacieho súdu došlo k dovolateľom tvrdenému odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

31. Podľa názoru žalobkyne sa odvolací súd odklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu pri riešení otázky, „či je možné vydať aj pozemky, ktoré sú evidované ako zastavané plochy a nádvorcia, ostatné plochy a vodné plochy, ak je preukázané, že evidovaný stav nezodpovedá reálnemu stavu a ide o pozemky, ktoré nie sú zastavané“.

32. Žalobkyňa tvrdí, že odvolací súd sa odklonil od právnych záverov vyjadrených v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. M-Sždov 13/2002, 4 Cdo 238/2013 a 4 Cdo 247/2009, ktoré podľa nej v tejto súvislosti naplňajú pojem „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“.

32.1. V rozhodnutí sp. zn. M-Sždov 13/2002 najvyšší súd konštatoval, že zákon o pôde pri rozhodovaní správneho orgánu o vydaní alebo nevydaní pozemku oprávneným osobám neukladá správnomu orgánu povinnosť rozhodnúť podľa toho, ako je pozemok označený v katastri nehnuteľností. V súvislosti s tým treba pripomenúť, že spor o interpretáciu právnej normy (poznámka dovolacieho súdu: rovnako aj judikatórny odklon) je daný vtedy, keď sú v najmenej dvoch rozhodnutiach najvyššieho súdu vyslovené právne názory, ktoré odlišným spôsobom interpretujú rovnakú právnu normu (rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia 1 VCdo 4/2017). Treba preto zdôrazniť, že v rozhodnutí sp. zn. M-Sždov 13/2002 najvyšší súd aplikoval a interpretoval ustanovenia zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku (zákon o pôde), ďalej zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a

stavebnom poriadku (stavebný zákon), nie však zákona č. 161/2005 Z. z.

32.2. Rozhodnutie sp. zn. 4 Cdo 238/2013 založil najvyšší súd na posúdení správnosti procesného postupu súdov a riešenia otázky aktívnej a pasívnej vecnej legitímácie strán sporu, ako aj správnosti posúdenia, či ide o poľnohospodárske stavby a napokon na vyriešení otázky, či možno vydať pozemky (pôvodne tvoriace lesný pôdny fond), ktoré boli vyňaté na základe žiadosti fyzických osôb z lesného pôdneho fondu a preradené do kultúry „zastavané plochy“. Z uvedeného je zrejmé, že v predmetnom rozhodnutí najvyšší súd síce aplikoval a interpretoval ustanovenia zákona č. 161/2005 Z. z., rozhodoval však (v porovnaní s daným sporom žalobkyne a žalovaného) na podklade odlišných skutkových a právnych okolností.

32.3. Rozhodnutím sp. zn. 4 Cdo 247/2009 najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok vzhľadom na procesnú vadu zmätočnosti, ktorá sa v širšom zmysle týkala neperfektnosti písomnej výzvy na vydanie nehnuteľností. Obiter dictum tohto rozhodnutia predstavuje konštatovanie najvyššieho súdu, že v reštitučných veciach má súd voľiť prístup ústretový voči oprávnenej osobe. V danom prípade je zo spisu zrejmé, že súdy takto k sporu pristupovali.

33. Súd oboch inšancií v priebehu sporu riešili viaceré otázky súvisiace s posúdením opodstatnenosti žalobou uplatneného nároku. Zisťovali, ako sú sporné nehnuteľnosti evidované v katastri nehnuteľností, porovnávali ich evidovaný a skutočný stav a skúmali, či sú reálne zastavané.

33.1. Odvolací súd ale zreteľne nepovažoval výsledok riešenia týchto otázok za jediný (určujúci) dôvod pre prijatie záveru, že súd prvej inšancie rozhodol správne, pokiaľ žalobu zamietol. Uvedená „dovolacia“ otázka (bod 31.) nemala v danom spore charakter otázky, výhradne na riešení ktorej odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Dovolanie napadnuté rozhodnutie nespočíva na závere, že sporné parcely nemožno vydať iba preto, lebo v katastri nehnuteľností sú vedené ako zastavaná plocha. Odvolací súd založil svoje rozhodnutie na (odlišnom) závere, že sporné parcely nie sú spôsobilým predmetom vydania podľa zákona č. 161/2005 Z. z. preto, lebo od času ich odňatia cirkvi došlo k podstatným zmenám v ich využití. I keď odvolací súd priznal význam skutočnosti, že tieto parcely nie sú v súčasnosti poľnohospodársky využívané, vo svojich úvahách išiel ďalej a za rovnako významnú (popri tom) považoval skutočnosť, že žalobkyňa ničím relevantným nepreukázala, že existuje možnosť potenciálneho poľnohospodárskeho využitia sporných parciel.

33.2. Neunesenie dôkazného bremena vo vzťahu k jednému z dvoch podstatných znakov pojmu „poľnohospodárska pôda“ (ktoré - podľa názoru odvolacieho súdu - musia byť v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. kumulatívne dané) bolo z pohľadu odvolacieho súdu rovnocenným dôvodom, so zreteľom na ktorý odvolací súd považoval zamietnutie žaloby za opodstatnené.

34. Žalobkyňou v dovolaní nastolená „dovolacia“ otázka teda v okolnostiach daného sporu nemala určujúci význam, so zreteľom na ktorý odvolací súd dospel k záveru o vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inšancie. Navyše, dovolací súd v rozhodnutiach, na ktoré žalobkyňa poukazovala v súvislosti s tvrdeným judikatórnym odklonom, neriešil otázku, či podľa ustanovení zákona č. 161/2005 Z. z. možno vydať len pozemok vykazujúci znaky „produkčne poľnohospodárskej pôdy“. Vo väzbe na túto podstatnú okolnosť nebolo v dovolacom konaní potrebné bližšie skúmať, či zo strany odvolacieho súdu došlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v tej otázke (viď bod 31.), ktorá v danom prípade nemala pre rozhodnutie odvolacieho súdu bezprostredne určujúci význam.

35. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uzatvára, že predmetná „dovolacia“ otázka nemá znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, v dôsledku čoho prípustnosť jej dovolania nemožno vyvodzovať z tohto ustanovenia.

IV.

36. Žalobkyňa zastáva názor, že jej dovolanie je prípustné tiež podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Tvrdí, že rozsudky súdov oboch inšancií záviseli od posúdenia dosiaľ dovolacím súdom neriešenej právnej otázky, a to „či pre vydanie pozemku podľa zákona č. 161/2005 Z. z. je potrebné, aby sa na ňom v čase vydania reálne uskutočňovala poľnohospodárska činnosť“.

37. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že odvolací súd nezaložil svoje rozhodnutie výlučne na závere, že sporné parcely nemožno vydať preto, lebo v čase žalobkyňou požadovaného vydania alebo rozhodovania súdov tieto parcely neboli reálne poľnohospodársky využívané.

37.1. V bode 12. odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolací súd interpretoval § 2 písm. b/ zákona č. 220/2004 Z. z. tak, že toto ustanovenie definuje poľnohospodársku pôdu splnením dvoch (kumulatívne stanovených) podmienok, a to že ide o pôdu, ktorá je a/ produkčne poľnohospodársky potenciálna a (zároveň) b/ v katastri nehnuteľností vedená ako poľnohospodárska pôda.

37.2. Podľa názoru odvolacieho súdu „produkčný potenciál pôdy“ závisí okrem iného od indexu produktivity, pričom podkladom pre posúdenie, či je tento potenciál daný, môžu byť údaje rôznych pôdných máp, máp BPEJ (bonitovaná pôdno-ekologická jednotka), prípadne údaje registra pôdy LPIS („Land parcel identification system“), ktorý vedie Poľnohospodárska platobná agentúra. V nadväznosti na to konštatoval, že žalobkyňa žiadny takýto dôkaz nepredložila ani nenavrhol, v dôsledku čoho neunesla dôkazné bremeno ohľadom jednej z kumulatívne stanovených podmienok, len za súčasného splnenia ktorých môže byť v zmysle § 2 písm. b/ zákona č. 220/2004 Z. z. naplnený pojem „poľnohospodárska pôda“.

38. V nadväznosti na predmetnú časť odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu treba dodať, že pokiaľ súd na základe výsledkov dokazovania zisťuje, či určitá parcela má alebo nemá potenciál na poľnohospodárske využitie, výsledkom jeho činnosti sú skutkové zistenia a z nich vyodené skutkové (nie právne) závery súdu. Hodnotiaci skutkový záver súdu, ktorý tvorí podstatu tohto výsledku, nepredstavuje právne posúdenie. Tento skutkový záver súdov nemožno v dovolacom konaní úspešne spochybníť - dovolací súd je totiž viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP), a to aj vtedy, keď je v dovolaní spochybňovaný (aj) skutkový stav zistený odvolacím súdom. Najvyšší súd preto v danom dovolacom konaní vychádzal zo skutkového záveru odvolacieho súdu, že žalobkyňa nepreukázala potenciálnu možnosť poľnohospodárskeho využitia sporných parcel.

39. Žalobkyňou zadaná „dovolacia“ otázka nemá znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Relevanciu z hľadiska tohto ustanovenia by predmetná otázka mohla mať iba vtedy, ak by výsledok jej riešenia odvolacím súdom predstavoval jediný dôvod, so zreteľom na ktorý dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol správne. Žalobkyňa ale túto otázku nastolila v inej situácii, v ktorej zamietnutie jej žaloby opodstatňoval záver súdu, že nepreukázala skutkovú okolnosť, ktorá - podľa názoru odvolacieho súdu - predstavuje jednu z dvoch kumulatívne stanovených podmienok, výlučne za splnenia ktorých je podľa § 2 písm. b/ zákona č. 220/2004 Z. z. naplnený pojem „poľnohospodárska pôda“.

40. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobkyne z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nevyplýva.

V.

41. Žalobkyňa napokon tvrdí, že jej dovolanie je prípustné podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP.

42. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo 78/2017 dospel k záveru, že ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, je povinný označiť rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iné právne závery).

43. Podľa presvedčenia žalobkyne je dovolacím súdom rozdielne rozhodovaná otázka, „či je možné vydať aj pozemky, ktoré sú evidované ako zastavané plochy a nádvoria, ostatné plochy a vodné plochy, ak je preukázané, že evidovaný stav nezodpovedá reálnemu stavu a ide o pozemky, ktoré nie sú zastavané“.

44. Ako už bolo uvedené vyššie, odvolací súd nezaložil svoje rozhodnutie len na závere, že sporné parcely nie sú v katastri nehnuteľností evidované ako „poľnohospodárska pôda“. Zreteľne vyslovil právny názor, že údaje katastra nehnuteľností predstavujú len jeden zo znakov naplňajúcich tento pojem,

kumulatívne splnenie ktorých je nevyhnutným predpokladom možnosti vydať nehnuteľnosti podľa zákona č. 161/2005 Z. z. Druhým z kumulatívne stanovených znakov v zmysle § 2 písm. b/ zákona č. 220/2004 Z. z. je - podľa právneho názoru, na ktorom spočíva napadnuté rozhodnutie - charakter dotknutej nehnuteľnosti ako produkčne potenciálnej pôdy. Odvolací súd konštatoval, že žalobkyňa, pokiaľ ide o tento znak, neunesla dôkazné bremeno. Po oboznámení sa s obsahom jej dovolania najvyšší súd konštatuje, že žalobkyňa čo do riešenia právnych otázok súvisiacich s týmto druhým znakom (ktorý má - podľa názoru odvolacieho súdu - rovnako podstatný význam ako údaje katastra nehnuteľností) neoznačila v dovolaní (aspoň dve) navzájom protichodné rozhodnutia dovolacieho súdu.

45. Skutočnosť, že dovolateľ vyvodzujúci prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP neuvedie rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré rozdielne riešia otázku majúcu pre rozhodnutie sporu určujúci význam, je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považovaná za absenciu náležitostí dovolania v zmysle § 431 až § 435 CSP (1 Cdo 206/2016, 3 Cdo 78/2019, 8 Cdo 141/2017, 8 Cdo 50/2017).

VI.

46. K časti dovolania, v ktorej žalobkyňa poukazuje na ústavnoprávne súvislosti konania a rozhodovania súdov oboch inštancií, dovolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 106/2019, v ktorom je (o. i.) uvedené, že postup príslušného súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia ústavných práv sťažovateľa.

47. Dovolací súd už v súvislosti s odôvodňovaním záveru o neopodstatnenosti námietky žalobkyne týkajúcej sa existencie procesnej vady konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (viď časť I. tohto uznesenia dovolacieho súdu) uviedol, že obsah spisu nenasvedčuje tomu, že by súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyni, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Procesný postup súdov oboch inštancií, ktorý v danom prípade nevykazoval znaky vady namietanej žalobkyňou, nemohol preto vyvolať ústavnoprávne konzekvencie tvrdené v dovolaní.

VII.

48. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

49. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalobkyne odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP (v časti namietajúcej existenciu vady konania uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ CSP) a vo zvyšnej časti podľa § 447 písm. f/ CSP. S prihliadnutím na dôvody odmietnutia jej dovolania sa nezaoberal opodstatnenosťou jej argumentácie, v zmysle ktorej rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

50. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

51. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.